

Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016

2016 dccc 6

DEDDF CASGLU A RHEOLI TRETHI (CYMRU) 2016

RHAN 1

TROSOLWG

- 1 Trosolwg o'r Ddeddf

RHAN 2

AWDURDOD CYLLID CYMRU

Sefydlu Awdurdod Cyllid Cymru, a'i statws

- 2 Awdurdod Cyllid Cymru

Aelodaeth

- 3 Aelodaeth
- 4 Anghymhwyso rhag penodiad fel aelod anweithredol
- 5 Telerau aelodaeth anweithredol
- 6 Penodi aelod gweithredol etholedig
- 7 Diswyddo aelodau etc.

Pwyllgorau a staff

- 8 Pwyllgorau ac is-bwyllgorau
- 9 Prif weithredwr ac aelodau staff eraill

Gweithdrefn a dilysrwydd

- 10 Gweithdrefn
- 11 Dilysrwydd trafodion a gweithredoedd

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/01/2024.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016. (See end of Document for details)

Swyddogaethau

- 12 Prif swyddogaethau
- 13 Awdurdodiad mewnol i gyflawni swyddogaethau
- 14 Dirprwyo swyddogaethau
- 15 Cyfarwyddydau cyffredinol

Gwybodaeth

- 16 Defnydd ACC a'i ddirprwyon o wybodaeth
- 17 Cyfrinachedd gwybodaeth warchoddedig am drethdalwr
- 18 Datgelu a ganiateir
- 19 Datganiad ynghylch cyfrinachedd
- 20 Y drosedd o ddatgelu gwybodaeth warchoddedig am drethdalwr ar gam

Achosion llys a thystiolaeth

- 21 Achosion llys
- 22 Tystiolaeth

Arian

- 23 Cyllid
- 24 Gwobrau
- 25 Talu derbyniadau i Gronfa Gyfunol Cymru

Siarter safonau a gwerthoedd

- 26 Siarter safonau a gwerthoedd

Cynlluniau corfforaethol, adroddiadau blynyddol, cyfrifon etc.

- 27 Cynllun corfforaethol
- 28 Adroddiad blynyddol
- 29 Cyfrifon
- 30 Datganiad Treth
- 31 Archwilio
- 32 Archwilio'r defnydd o adnoddau
- 33 Swyddog cyfrifo

Diwygiadau canlyniadol

- 34 Cofnodion cyhoeddus Cymru
- 35 Yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus
- 36 Archwilydd Cyffredinol Cymru

RHAN 3

FFURFLENNI TRETH, YMHOLIADAU AC ASESIAU

PENNOD 1

TROSOLWG

- 37 Trosolwg o'r Rhan

PENNOD 2

DYLETSWYDDAU ... I GADW COFNODION A'U STORIO'N DDIOGEL

- 38 Dyletswydd i gadw cofnodion a'u storio'n ddiogel: achosion pan fo'n ofynnol dychwelyd ffurflen dreth
- 38A Dyletswydd i gadw cofnodion a'u storio'n ddiogel: trafodiadau tir nad oes angen dychwelyd ffurflen dreth mewn cysylltiad â hwy
- 39 Storio gwybodaeth etc. yn ddiogel
- 39A Pŵer i wneud rheoliadau ynghylch cofnodion

PENNOD 3

FFURFLENNI TRETH

Dyddiad ffeilio

- 40 Ystyr "dyddiad ffeilio"

Diwygio a chywiro ffurflenni treth

- 41 Trethdalwr yn diwygio ffurflen dreth
- 42 ACC yn cywiro ffurflen dreth

PENNOD 4

YMHOLIADAU ACC

Hysbysiad a chwmpas ymholiad

- 43 Hysbysiad ymholiad
- 44 Cwmpas ymholiad

Diwygio ffurflen dreth yn ystod ymholiad

- 45 Diwygio ffurflen dreth yn ystod ymholiad er mwyn osgoi colli treth
- 45A Trethdalwr yn diwygio ffurflen dreth pan fydd ymholiad yn mynd rhagddo

Atgyfeirio yn ystod ymholiad

- 46 Atgyfeirio cwestiynau at dribiwnlys yn ystod ymholiad
- 47 Tynnu atgyfeiriad yn ôl
- 48 Effaith atgyfeirio ar ymholiad
- 49 Effaith dyfarniad

Cwblhau ymholiad

- 50 Cwblhau ymholiad
- 51 Cyfarwyddyd i gwblhau ymholiad

PENNOD 5

DYFARNIADAU ACC

- 52 Dyfarniad o'r dreth sydd i'w chodi os na ddychwelir ffurflen dreth

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/01/2024.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016. (See end of Document for details)

53 Ffurflen dreth yn disodli dyfarniad

PENNOD 6

ASESIADAU ACC

Asesu treth a gollir neu ad-daliad gormodol

- 54 Asesu treth a gollir
55 Asesiad i adennill ad-daliad treth gormodol
55A Asesiad mewn perthynas â chredyd treth
56 Cyfeiriadau at “asesiad ACC”

Gwneud asesiadau ACC

- 57 Cyfeiriadau at y “trethdalwr”
58 Amodau ar gyfer gwneud asesiadau ACC
59 Terfynau amser ar gyfer asesiadau ACC
60 Sefyllfaoedd sydd wedi eu peri’n ddiotal neu’n fwriadol
61 Y weithdrefn asesu

PENNOD 7

RHYDDHAD YN ACHOS ASESIAD GORMODOL NEU DRETH A ORDALWYD

Asesiad dwbl

- 62 Hawlio ymwared yn achos asesiad dwbl

Treth a ordalwyd etc.

- 63 Hawlio rhyddhad rhag treth a ordalwyd etc.
63A Hawlio rhyddhad mewn cysylltiad â threth trafodiadau tir: rheoliadau yn peidio â chael effaith

Cyfoethogi anghyfiawn

- 64 Gwrthod hawliadau am ryddhad oherwydd cyfoethogi anghyfiawn
65 Cyfoethogi anghyfiawn: darpariaeth bellach
66 Cyfoethogi anghyfiawn: trefniadau talu’n ôl

Seiliau eraill dros wrthod hawliadau

- 67 Achosion pan na fo angen i ACC roi effaith i hawliad

PENNOD 8

GWEITHDREFN AR GYFER GWNEUD HAWLIADAU ETC.

- 68 Gwneud hawliadau
69 Dyletswydd i gadw cofnodion a’u storio’n ddiogel
70 Storio gwybodaeth etc. yn ddiogel
71 Hawlydd yn diwygio hawliad
72 ACC yn cywiro hawliad
73 Rhoi effaith i hawliadau a diwygiadau
74 Hysbysiad ymholiad

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/01/2024.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016. (See end of Document for details)

- 75 Cwblhau ymholiad
76 Cyfarwyddyd i gwblhau ymholiad
77 Rhoi effaith i ddiwygiadau o dan adran 75
78 Terfyn amser ar gyfer gwneud hawliadau
79 Yr hawlydd: partneriaethau
80 Asesiad o hawlydd mewn cysylltiad â hawliad
81 Setliadau contract

RHAN 3A

Y RHEOL GYFFREDINOL YN ERBYN OSGOI TRETHI

Trosolwg

- 81A Ystyr “y rheol gyffredinol yn erbyn osgoi trethi” a throsolwg ohoni

Trefniadau artiffisial i osgoi trethi

- 81B Trefniadau osgoi trethi
81C Trefniadau artiffisial i osgoi trethi
81D Ystyr “treth” a “mantais drethiannol

Gwrthweithio manteision treth

- 81E Addasiadau i wrthweithio manteision treth
81F Hysbysiad gwrthweithio arfaethedig
81G Hysbysiad gwrthweithio terfynol

Achos gerbron llys neu dribiwnlys

- 81H Achos mewn cysylltiad â'r rheol gyffredinol yn erbyn osgoi trethi

Cychwyn a darpariaeth drosiannol

- 81I Y rheol gyffredinol yn erbyn osgoi trethi: cychwyn a darpariaeth drosiannol

RHAN 4

PWERAU YMCHWILIO ACC

PENNOD 1

RHAGARWEINIOL

Trosolwg

- 82 Trosolwg o'r Rhan

Dehongli

- 83 Hysbysiadau gwybodaeth
84 Ystyr “sefyllfa dreth”
84A Ystyr “niweidio'r gwaith o asesu neu gasglu trethi datganoledig”
85 Ystyr “rhedeg busnes”

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/01/2024.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016. (See end of Document for details)

PENNOD 2

PWERAU I WNEUD GWYBODAETH A DOGFENNAU YN OFYNNOL

- 86 Hysbysiadau trethdalwr
- 87 Hysbysiadau trydydd parti
- 88 Cymeradwyaeth y tribiwnlys i hysbysiadau trethdalwr a hysbysiadau trydydd parti
- 89 Pŵer i wneud gwybodaeth a dogfennau yn ofynnol am bersonau na wyddys pwy ydynt
- 90 Gwneud gwybodaeth a dogfennau yn ofynnol mewn perthynas â grŵp o ymgymeriadau
- 91 Gwneud gwybodaeth a dogfennau yn ymwneud â phartneriaeth yn ofynnol
- 92 Pŵer i gael gwybodaeth er mwyn gallu cadarnhau pwy yw person
- 93 Pŵer i gael manylion cyswllt dyledwyr
- 94 Terfyn amser ar gyfer dyroddi hysbysiad gwybodaeth a gymeradwywyd gan dribiwnlys
- 95 Cydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth
- 96 Cyflwyno copïau o ddogfennau

PENNOD 3

CYFYNGIADAU AR BWERAU PENNOD 2

- 97 Hysbysiadau gwybodaeth: cyfyngiadau cyffredinol
- 98 Amddiffyniad ar gyfer deunydd newyddiadurool
- 99 Amddiffyniad ar gyfer cofnodion personol
- 100 Hysbysiadau trethdalwr ar ôl dychwelyd ffurflen dreth
- 101 Diogeliad ar gyfer gohebiaeth freintiedig rhwng cynghorwyr cyfreithiol a chleientiaid
- 102 Diogeliad ar gyfer cynghorwyr treth ac archwilwyr

PENNOD 4

ARCHWILIO MANGREOEDD AC EIDDO ARALL

- 103 Pŵer i archwilio mangre busnes
- 103A Pŵer pellach i archwilio mangre busnes: treth gwarediadau tirlenwi
- 103B Pŵer pellach i archwilio mangre: gwarediadau trethadwy a wneir yn rhywle ac eithrio safleoedd tirlenwi awdurdodedig
- 104 Cynnal archwiliadau o dan adran 103 , 103A neu 103B : darpariaeth bellach
- 105 Cynnal archwiliadau o dan adran 103 , 103A neu 103B : defnyddio offer a deunyddiau
- 106 Pŵer i archwilio mangre neu eiddo er mwyn prisio etc.
- 107 Dangos awdurdodiad i gynnal archwiliadau
- 108 Cymeradwyaeth y tribiwnlys i archwilio mangre
- 109 Pŵer i farcio asedau a chofnodi gwybodaeth
- 110 Cyfyngiad ar archwilio dogfennau
- 111 Dehongli Pennod 4

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/01/2024.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016. (See end of Document for details)

PENNOD 5

PWERAU YMCHWILIO PELLACH

- 112 Pŵer i gopïo dogfennau a mynd â dogfennau ymaith
113 Darpariaeth bellach ynghylch cofnodion

PENNOD 6

TROSEDDAU YN YMWNEUD Â HYSBYSIADAU GWYBODAETH

- 114 Trosedd o gelu etc. ddogfennau yn dilyn hysbysiad gwybodaeth
115 Trosedd o gelu etc. ddogfennau yn dilyn hysbysiad

PENNOD 7

CYMERADWYAETH Y TRIBIWNLYS

- 116 Dim adolygu nac apelio yn erbyn cymeradwyaeth y tribiwnlys

RHAN 5

COSBAU

PENNOD 1

TROSOLWG

- 117 Trosolwg o'r Rhan

PENNOD 2

COSBAU AM FETHU Â DYCHWELYD FFURFLENNI NEU DALU TRETH NEU SYMIAU SY'N DALADWY MEWN CYSYLLTIAD Â CHREDYDAU TRETH

Cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth

- 118 Cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth ar y dyddiad ffeilio neu cyn hynny
118A Cosbau am fethiannau lluosog i ddychwelyd ffurflenni treth mewn cysylltiad â threth gwarediadau tirlenwi
119 Cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth o fewn 6 mis wedi'r dyddiad ffeilio
120 Cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth o fewn 12 mis wedi'r dyddiad ffeilio
121 Gostwng cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth: datgelu

Cosb am fethu â thalu treth

- 122 Cosb am fethu â thalu treth mewn pryd
122ZA Cosb am fethiannau lluosog i dalu treth gwarediadau tirlenwi mewn pryd
122A Cosbau pellach am barhau i fethu â thalu treth ddatganoledig
123 Gohirio cosb am fethu â thalu treth pan fo cytundeb cyfredol i ohirio taliad

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/01/2024.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016. (See end of Document for details)

Cosb am fethu â thalu swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth

- 123A Cosb am fethu â thalu swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth mewn pryd

Cosbau o dan Bennod 2: cyffredinol

- 124 Cydarwaith cosbau
125 Gostyngiad arbennig i'r gosb o dan Bennod 2
126 Esgus rhesymol dros fethu â dychwelyd ffurflen dreth neu dalu treth neu swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth
127 Asesu cosbau o dan Bennod 2
128 Terfyn amser ar gyfer asesu cosbau o dan Bennod 2

PENNOD 3

COSBAU AM ANGHYWIRDEBAU

Cosbau am anghywirdebau mewn dogfennau

- 129 Cosb am anghywirdeb mewn dogfen a roddir i ACC
130 Swm y gosb am anghywirdeb mewn dogfen a roddir i ACC
131 Gohirio cosb am anghywirdeb diofal
132 Cosb am anghywirdeb bwriadol mewn dogfen a roddir i ACC gan berson arall

Cosb am fethu â hysbysu ynghylch tanasesiad etc.

- 133 Cosb am fethu â hysbysu ynghylch tanasesiad neu danddyfarniad

Refeniw posibl a gollir

- 134 Ystyr "refeniw posibl a gollir"
135 Refeniw posibl a gollir: y rheol arferol
136 Refeniw posibl a gollir: camgymeriadau lluosog
137 Refeniw posibl a gollir: colledion
138 Refeniw posibl a gollir: treth oediedig

Cosbau o dan Bennod 3: cyffredinol

- 139 Gostwng cosb o dan Bennod 3 am ddatgelu
140 Gostyngiad arbennig i gosb o dan Bennod 3
141 Asesu cosbau o dan Bennod 3

Dehongli

- 142 Dehongli Pennod 3

PENNOD 4

COSBAU SY'N YMWNEUD Â CHADW COFNODION A THREFNIADAU TALU'N ÔL

Cosb am fethu â chadw cofnodion mewn cysylltiad â ffurflenni neu hawliadau treth a'u storio'n ddiogel

- 143 Cosb am fethu â chadw cofnodion a'u storio'n ddiogel
144 Esgus rhesymol am fethu â chadw cofnodion a'u storio'n ddiogel

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/01/2024.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn
hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016. (See end of Document for details)*

145 Asesu cosbau o dan adran 143

PENNOD 5

COSBAU SY'N YMWNEUD AG YMCHWILIADAU

Cosbau am fethu â chydymffurfio neu am rwystro

- 146 Cosb am fethu â chydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth neu am
rwystro
147 Cosb ddiofyn ddyddiol am fethu â chydymffurfio â hysbysiad
gwybodaeth neu am rwystro
148 Effaith ymestyn y terfyn amser ar gyfer cydymffurfio
149 Esgus rhesymol am fethu â chydymffurfio neu am rwystro

Cosbau pellach am barhau i fethu â chydymffurfio neu am barhau i rwystro

- 150 Cosb ddiofyn ddyddiol uwch am fethu â chydymffurfio â hysbysiad
gwybodaeth
151 Cosb gysylltiedig â threth am fethu â chydymffurfio â hysbysiad
gwybodaeth neu am rwystro

Cosb am wybodaeth neu ddogfennau anghywir

- 152 Cosb am wybodaeth neu ddogfennau anghywir

Cosbau o dan Bennod 5: cyffredinol

- 153 Asesu cosbau o dan Bennod 5

PENNOD 6

TALU COSBAU

- 154 Talu cosbau
154A Atebolrwydd cynrychiolwyr personol

PENNOD 7

ATODOL

- 155 Gwahardd cosbi ddwywaith
156 Pŵer i wneud rheoliadau ynghylch cosbau

RHAN 6

LLOG

PENNOD 1

LLOG AR SYMIAU SY'N DALADWY I ACC

...

- 157 Llog taliadau hwyr ar drethi datganoledig
157A Llog taliadau hwyr ar gosbau

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/01/2024.**Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016. (See end of Document for details)*

- 157B Llog taliadau hwyr ar symiau sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth
- 158 Llog taliadau hwyr: atodol
- ...
- 159 Dyddiad dechrau'r llog taliadau hwyr: diwygiadau i asesiadau etc.
- 160 Dyddiad dechrau'r llog taliadau hwyr: marwolaeth trethdalwr

PENNOD 2

LLOG AR SYMIAU SY'N DALADWY GAN ACC

Llog ad-daliadau

- 161 Llog ad-daliadau ar symiau sy'n daladwy gan ACC
- 162 Llog ad-daliadau: atodol

PENNOD 3

CYFRADDAU LLOG

- 163 Cyfraddau llog taliadau hwyr a llog ad-daliadau

RHAN 7

TALU A GORFODI

Talu

- 164 Ystyr "swm perthnasol"
- 165 Symiau perthnasol yn daladwy i ACC
- 166 Derbynebaw am daliad
- 167 Ffioedd talu

Ardystio dyled

- 168 Tystysgrifau dyled

Adennill

- 169 Achos yn llys yr ynadon
- 170 Gorfodi drwy atafaelu nwyddau

RHAN 8

ADOLYGIADAU AC APELAU

PENNOD 1

RHAGARWEINIOL

Trosolwg

- 171 Trosolwg o'r Rhan

Penderfyniadau apeliadwy

172 Penderfyniadau apeliadwy

PENNOD 2

ADOLYGIADAU

- 173 Gofyn am adolygiad
174 Terfyn amser ar gyfer gofyn am adolygiad
175 Cais hwyr am adolygiad
176 Cynnal adolygiad
177 Effaith casgliadau adolygiad

PENNOD 3

APELAU

- 178 Gwneud apêl
179 Terfyn amser ar gyfer gwneud apêl
180 Gwneud apêl yn hwyr
181 Dyfarnu ar apêl

PENNOD 3A

**TALU AC ADENNILL TRETH DDATGANOLEDIG
ETC SY’N DESTUN ADOLYGIAD NEU APÊL**

- 181A Nid yw adolygiad neu apêl i effeithio ar y gofyniad i dalu
181B Ceisiadau i ohirio
181C Terfyn amser ar gyfer gwneud cais i ohirio
181D Cais hwyr i ohirio
181E Cais am adolygiad tribiwnlys o benderfyniad ar gais i ohirio
181F Amrywio ar ôl caniatáu cais i ohirio
181G Effaith gohirio
181H Ceisiadau i ohirio sy’n ymwneud ag apelau pellach
181I Dim apêl bellach nac adolygiad o benderfyniadau tribiwnlys sy’n ymwneud â cheisiadau i ohirio
181J Cymhwyso’r Bennod hon i symiau sy’n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth

PENNOD 4

AMRYWIOL AC ATODOL

Canlyniadau adolygiadau ac apelau

- 182 Talu cosbau yn achos adolygiad neu apêl
183 Penderfynu ar adolygiadau ac apelau mewn cysylltiad â hysbysiadau gwybodaeth
183A Atal ad-daliad pan fo apêl bellach yn yr arfaeth

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/01/2024.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016. (See end of Document for details)

Cytundebau setlo

184 Setlo anghydfodau drwy gytundeb

RHAN 9

YMCHWILIO I DROSEDDAU

185 Pwerau i ymchwilio i droseddau

186 Enillion troseddau

187 Rheoleiddio pwerau ymchwilio

RHAN 10

DARPARIAETHAU TERFYNOL

187A Cymhwyso i'r Goron at ddibenion Treth Trafodiadau Tir

188 Pŵer i wneud darpariaeth ganlyniadol etc.

189 Rheoliadau

190 Dyroddi hysbysiadau gan ACC

191 Rhoi hysbysiadau a dogfennau eraill i ACC

192 Dehongli

193 Mynegai o ymadroddion a ddiffinnir

194 Dod i rym

195 Enw byr

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/01/2024.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016.